

Av. Mustafa Fahreddin YAZICI

MALPRAKTİS VE TAZMİNAT SORUMLULUĞU

onikilevha
YEMİNLİ HESAP MUHÜRÜ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XV

BÖLÜM I HASTA-HEKİM İLİŞKİSİNE DAİR TANIMLAMALAR

1. Giriş	1
2. Szasz, Hollender ve William Knoff'un Hasta-Hekim İlişkisine Dair Modellemeleri	2
2.1. Etkinlik-Edilgenlik (Aktif-Pasif)	3
2.2. Yol Gösterme-İş Birliği	4
2.3. Karşılıklı Katılım	4
3. Ezekiel J. Emanuel ve Linda L. Emanuel'in Hasta-Hekim İlişkisine Dair Modellemeleri	5
3.1. Paternalistik (Ataerkil) Model.....	6
3.2. Bilgilendirici Model.....	6
3.3. Açıklayıcı (Yorumlayıcı) Model.....	6
3.4. Görüşmeci Model	7

BÖLÜM II

HASTA HAKLARI KAVRAMI, TARİHSEL GELİŞİMİ VE HASTA HAKLARI HAKKINDA DÜZENLEMELER

1. Hasta Hakları Kavramı.....	11
2. Hasta Haklarının Tarihsel Gelişimi	12
3. Hasta Hakları	15
3.1. Sağlık Hizmetlerinden Faydalanma Hakkı.....	15
3.2. Bilgi İsteme Hakkı	16
3.3. Sağlık Kuruluşunu Seçme ve Deđiřtirme Hakkı.....	17
3.4. Personeli Tanıma, Seçme ve Deđiřtirme.....	17
3.5. Öncelik Sırasının Belirlenmesini İsteme.....	18
3.6. Tıbbi Gereklere Uygun Teşhis, Tedavi ve Bakım İsteme Hakkı.....	18
3.7. Sağlık Durumu ile İlgili Bilgi Alma Hakkı	19
3.8. Kayıtları İnceleme, Kayıtların Düzeltmesini İsteme Hakkı	21
3.9. Hastanın Özel Yaşamına Saygı, Gizlilik ve Mahremiyet	21
3.10. Tıbbi Müdahalenin Hastanın Rızasıyla Yapılması Hakkı.....	23
3.11. Tedaviyi Reddetme ve Durdurma Hakkı.....	25
3.12. Diđer Haklar	26
4. Türkiye’de Hasta Hakları Düzenlemeleri	26

BÖLÜM III

HASTA İLE HEKİM ARASINDAKİ İLİŐKİSİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ

1. Genel Olarak.....	29
2. Bağımsız Çalışan Hekim ile Hasta Arasındaki İlişkinin Hukuksal Niteliği.....	31
2.1. Vekalet Sözleşmesi	31

2.2. Vekaletsiz İş Görme İlişkisi	36
2.3. Eser (İstisna) Sözleşmesi	40
2.4. Haksız Fiil İlişkisi	43
2.4.1. Hekimin Haksız Fiil Sorumluluğu	47
2.5. Hekimin İfa Yardımcısının Eyleminden Doğan Sorumluluğu	50
2.6. Sorumlulukların Yarışması	55
3. Özel Hastane Hekimi ile Hasta Arasındaki İlişki	57
3.1. Özel Hastane Kavramı	57
3.2. Hastaneye Kabul Sözleşmesinin Hukuki Niteliği	57
3.2.1. Tam Hastaneye Kabul Sözleşmesi	59
a. Hekimlik Sözleşmesi Olmadan Kurulan Tam Hastaneye Kabul Sözleşmesi	59
b. Hekimlik Sözleşmesi İlaveli Tam Hastaneye Kabul Sözleşmesi	60
3.2.2. Bölünmüş Hastaneye Kabul Sözleşmesi	61
3.3. Hastanede Sözleşmeli Çalışan Hekimin Hastaya Verdiği Zarardan Hastanenin Sorumluluğu	62
4. Kamu Hastanesi Hekimi ile Hasta Arasındaki İlişki	64

BÖLÜM IV

TIBBİ MÜDAHALE KAVRAMI VE HUKUKA UYGUN TIBBİ MÜDAHALE

1. Genel Olarak	69
2. Tıbbi Müdahalenin Hukuka Uygunluk Şartları	72
2.1. Tıbbi Müdahalenin Ehil Kişi (Sağlık Personeli) Tarafından Gerçekleştirilmesi	73
2.2. Aydınlatılmış Hastanın Rızasının Alınması	76
2.2.1. Aydınlatılmış Onamın Hukuki Dayanakları	77
2.2.2. Aydınlatma Kavramı	79
2.2.3. Aydınlatma Kapsamı	80

2.2.4. Aydınlatmanın Şekli.....	83
2.2.5. Aydınlatılacak Kişi.....	84
2.2.6. Aydınlatma Yükümlüsü	86
2.2.7. Aydınlatma Çeşitleri	88
a. Otonomi (Karar) Aydınlatması	88
b. Teşhis Aydınlatması.....	88
c. Tedavi Aydınlatması	89
d. Riziko (Risk) Aydınlatması.....	89
2.2.8. Aydınlatma Yükümlülüğünün Ortadan Kalktığı- Sınırlandığı Haller	90
a. Aydınlatmadan Vazgeçme.....	90
b. Acil Haller	91
c. Aydınlatmanın Olumsuz Etkide Bulunması	92
d. Hastanın Bilgisinin Bulunması	92
e. Aydınlatmanın Anlamını Yitirmiş Olması.....	93
2.3. Müdahalenin Meşru Bir Amaca Yönelik (Müdahale Gerekliliği) ve Tıp Biliminin Verilerine Göre Uygun Olması.....	93
2.3.1. Endikasyon (Gereklilik)	93
2.3.2. Özenli Tıbbi Müdahale	95

BÖLÜM V MALPRAKTİS

1. Genel Olarak.....	99
2. Tıbbi Standart Kavramı	101
3. Malpraktis Ortaya Çıktığı Haller	103
3.1. Tıbbi Uygulamada Hata Alanları Malpraktis Türleri.....	103
3.1.1. Teşhis Hatası	103
3.1.2. Tedavi ve Tedavi Sonrası Hata.....	106
3.1.3. Tedavi Hizmetinin Organizasyonuna İlişkin Hata.....	107

3.1.4. Hekimin Tedaviden Kaçınması veya Tedaviyi Geciktirmesi.....	109
a. Mesleki Nedenler	110
b. Şahsi Nedenler.....	110
4. Malpraktis Komplikasyon Ayrımı	113
5. Tazminat Sorumluluğu	116
5.1. Genel Olarak	116
5.2. Hekimin Tazminat Sorumluluğunun Koşulları	118
5.2.1. Hukuka Aykırılık.....	118
5.2.2. Kusur	120
5.2.3. Zarar	123
5.2.4. İliyet Bağı.....	125
5.3. İdarenin Tazminat Sorumluluğu	126
5.3.1. Genel olarak.....	126
5.3.2. Sorumluluk Şartları	129
a. Hizmet Kusuru	129
b. Zarar	133
c. İliyet Bağı	134
5.4. Tazminat Davasının Tarafları	135
5.4.1. Davacı Taraf	135
a. Hasta	135
b. Mirasçılar	136
c. Hasta Yakınları	136
5.4.2. Davalı Taraf	137
a. Hekim	137
b. İdare ve Özel Hastane.....	138
5.5. Malpraktis Davalarında Görevli-Yetkili Yargı Yeri.....	138
5.6. Malpraktis Kaynaklı Tazminat Davalarında Zamanaşımı.....	142
SONUÇ	145
KAYNAKÇA.....	149